

ÚSTAV PRO ODBORNÉ ZJIŠŤOVÁNÍ
PŘÍČIN LETECKÝCH NEHOD
Beranových 130
199 01 PRAHA 99

Č.j.: 241/06/ZZ

Výtisk č. 1

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

**o odborném zjišťování příčin vážného incidentu
letounu typu Z 142,
poznávací značky OK- LNB
u letiště Benešov
dne 19.6.2006**

Praha
březen 2007

A) Úvod

Majitel letounu: Letecká škola BemoAir, s.r.o.;
Výrobce a model letadla: Moravan n.p. Otrokovice, Z 142;
Poznávací značka: OK- LNB;
Místo události: 8 km SE od letiště Benešov (LKBE);
Datum: 19.6.2006;
Čas: 12:29 UTC (dále všechny časy v UTC).

B) Informační přehled

Dne 19.6.2006 v 13:36 hod. obdržel ÚZPLN e-mailem oznámení o vážném incidentu od SC ACC Praha – nebezpečném sblížení letounu Cessna C 182, pozn. zn. OE – BAX, letícího podle IFR letového plánu s akrobatickým letounem Z 142, pozn. zn. OK - LNB.

PIC letounu C 182, pozn. zn. OE – BAX napsal po přistání na letišti Schwechat (LOWW) hlášení o incidentu v letovém provozu („AIR TRAFFIC INCIDENT REPORT FORM“).

Příčinu události zjišťovala komise ÚZPLN ve složení:

Předseda komise	Milan Pecník
Člen komise	Ing. Radomír Havíř

Závěrečnou zprávu vydal :
ÚSTAV PRO ODBORNÉ ZJIŠŤOVÁNÍ PŘÍČIN LETECKÝCH NEHOD
Beranových 130
199 01 PRAHA 99

dne xx. března 2007

C) Hlavní část zprávy obsahuje odstavce:

1. Faktické informace
2. Rozbory
3. Závěry
4. Bezpečnostní doporučení
5. Přílohy (uloženy u výtisku č. 1 v archivu ÚZPLN)

1. Faktické informace

1.1 Průběh letu

1.1.1 Letoun Z 142, pozn. zn. OK – LNB.

Dne 19.6.2006 oznámil pilot AFIS LKBE svůj záměr - uskutečnit cvičný, akrobatický let s letounem Z 142 v prostoru 8 km SE od letiště LKBE pod TMA V. LKPR (nad FL 075).

Pilot odstartoval z dráhy 27 letiště LKBE ve 12:16 hod.

Po vzletu opustil okruh a levou zatáčkou stoupal do vyžádaného prostoru pod FL 070, aby nenarušil TMA V. LKPR. Dosažení prostoru a FL 070 pilot oznámil AFIS LKBE a provedl cvičný, akrobatický let.

Po přistání ve 12:44 hod na dráhu 27 LKBE sdělil AFIS pilotovi, že podle informace, kterou obdržel od oblastní služby řízení letového provozu došlo v průběhu jeho akrobatického letu ke konfliktu s letovým provozem podle IFR.

V následujícím telefonickém rozhovoru pilota s řídicím letového provozu ACC Praha (ATCO ACC Praha) potvrdil pilot Z 142 prostor i výšku letu při svém cvičném, akrobatickém letu. Dále pilot sdělil ATCO ACC Praha, že letoun Z 142, pozn. zn. OK – LNB není vybaven odpovídačem SSR.

1.1.2 Letoun Cessna C 182, pozn. zn. OE – BAX.

Dne 19. 6.2006 odstartoval PIC s další osobou na palubě k letu podle IFR schváleného letového plánu z letiště Praha – Ruzyně (LKPR) na letiště LOWW.

PIC letěl po schválené trati odletového povolení SID VOZ 2H. PIC požádal o FL 070 kvůli oblačnosti typu CU a CB na trati. Ve 12:30 hod, v poloze 7,5 až 8 NM, RAD 323, směrem („inbound“) k VOR „VOZ“, ve FL 070, přijal PIC rozhodnutí ke změně kurzu letu z důvodu vyhnutí se oblačnosti CB na trati. V tom před sebou uviděl akrobatický letoun, který stoupal téměř svisle mezi oblaky CU. Základny oblaků CU byly ve FL 067 až FL 070. Protože vzdálenost od akrobatického letounu byla pouze 150 až 200 metrů, zmizel tento letoun PIC za 2-3 vteřiny nad pravou polovinou křídla. Znovu PIC zpozoroval akrobatický letoun po 8 – 10 vteřinách za sebou, jak rychle klesá nosem dolů. PIC neidentifikoval přesně typ akrobatického letounu, ani jeho pozn. zn. Jako pravděpodobný typ uvedl Z 143 L.

O události informoval PIC okamžitě dispečera oblastní služby řízení letového provozu Praha.

Letoun C 182 přistál bez dalších problémů na letišti LOWW.

PIC podal o vážném incidentu hlášení („AIR TRAFFIC INCIDENT REPORT FORM“).

1.2 Zranění osob

Zranění	Posádka	Cestující	Ostatní osoby (obyvatelstvo apod.)
Smrtelné	0	0	0
Těžké	0	0	0
Lehké/bez zranění	0/3	0/0	0/0

1.3 Poškození letadla

NIL

1.4 Ostatní škody

NIL

1.5 Informace o osobách

Pilot Z - 142, poznávací značka OK - LNB :
věk 32 let, držitel platného průkazu způsobilosti obchodního pilota letounů s platnou kvalifikací SEP land, MEP land, FI(A), ACR, TOW;
celkem na letounech nalétal 444 hod (PIC 300hod.);
jako pilot v akrobacii nalétal 50 hodin;
Osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy – platné.

1.6 Informace o letadle

Letoun Z - 142, poznávací značka OK – LNB :
výrobní číslo 0232;
výrobce – Moravan n.p. Otrokovice, rok výroby 1981;
poslední roční prohlídka byla provedena dne 11.5.2006;
celkový nálet letounu do vzniku události byl 3 172 hod, celkový počet přistání 13 275.
Motor M 337 A, výrobní číslo 851890. Poslední roční prohlídka byla provedena dne 11.5.2006 při náletu 609 hod 50 min, celkový nálet motoru do vzniku události byl 609hod 50 min.
Letoun nebyl vybaven odpovídačem SSR.
Na letounu byla prováděna údržba v souladu s technickou příručkou Z 142.
Letoun byl způsobilý let. provozu.

1.7 Meteorologická situace

Odborný odhad pravděpodobného počasí v místě vážného incidentu provedl ČHMU :
přízemní vítr 190 až 230° / 3-6 kt;
výškový vítr 2000ft : 240°/ 04 kt; 5000 ft : 240°/ 13 kt;
dohlednost nad 10 km;
oblačnost FEW CU základny nad 5000 ft AGL, vrcholky 8000 ft AGL.

1.8 Radionavigační a vizuální prostředky

NIL

1.9 Spojovací služba

NIL

1.10 Informace o letišti

Letiště LKBE je veřejné vnitrostátní a neveřejné mezinárodní letiště. Na vznik uvedeného vážného incidentu nemělo vliv.

1.11 Letové zapisovače a ostatní záznamové prostředky

Letoun nebyl vybaven zapisovačem letových dat.

1.12 Popis místa vážného incidentu

Ke sblížení došlo podle hlášení pilota letounu C 182, pozn. zn. OE – BAX 7,5 až 8 NM, RAD 323, směrem („inbound“) k VOR „VOZ“, ve FL 070.

1.13 Lékařské a patologické nálezy

NIL

1.14 Požár

NIL

1.15 Pátrání a záchrana

NIL

1.16 Testy a výzkum

NIL

1.17 Informace o provozních organizacích

NIL

1.18 Doplnkové informace

- Pro lety nad FL 060 musí být letadlo vybaveno odpovídačem SSR.
- Pro lety VFR nad převodní ALT jsou určeny FL končící „5“ (např. FL 065).
- TMA V. LKPR je aktivní nad FL 075.

1.19 Způsoby odborného zjišťování příčin

Odborné zjišťování příčin vážného incidentu probíhalo podle předpisu L 13.

2. Rozbory

- Pilot letounu Z 142 měl platný průkaz obchodního pilota letounů s platnou kvalifikací SEP land, MEP land, FI(A), ACR, TOW.
- Pilot byl způsobilý k provedení cvičného, akrobatického letu.
- Letoun Z 142 měl platné Osvědčení o letové způsobilosti.
- Letoun Z 142 měl platné Potvrzení o údržbě.
- Letoun Z 142 měl platné zákonné pojištění.
- Letoun Z 142 byl způsobilý let. provozu.
- Stav počasí vyhovoval prováděné činnosti a neměl vliv na vznik vážného incidentu.
- Letiště vzletu bylo v době nehody schopné provozu a nemělo vliv na vznik vážného incidentu.
- Letoun Z 142 nebyl vybaven odpovídačem SSR pro lety nad FL 060.
- Pilot Z 142 oznámil AFIS LKBE svůj úmysl - provést let do FL 070.
- FL 070 je nepoužitelná pro lety podle VFR nad převodní ALT.
- Pilot letounu Z 142 provedl let bez odpovídače SSR nad FL 060. Vytvořil konfliktní provoz s letounem Cessna C 182, pozn. zn. OE – BAX.
- PIC letounu Cessna C 182, pozn. zn. OE – BAX letěl po schválené trati odletového povolení SID VOZ 2H ve FL 070. Jeho činnost neměla vliv na vznik vážného incidentu.

3. Závěry

Pilot letounu Z 142, pozn. zn. OK – LNB porušil předpis L 2 tím, že provedl let bez odpovídače SSR nad FL 060.

4. Bezpečnostní doporučení

Ponechávám bez doporučení.